

JE KUNT GEEN KERK ZIJN ZONDER GELOOF!

1. Zonder kerk? In ieder geval niet zonder geloof!

De vraag die de jeugdgroep mij had meegegeven als thema voor deze dienst heb ik uitgezet op Facebook. En gezien de vele reacties die dat gaf kunnen we het over die vraag: 'kun je geloven zonder kerk', vrij snel eens zijn: Het kan wel, maar het is beter van niet. Het kan wel, want, zoals iemand op catechisatie zei, kijk maar naar vervolgte christenen. Die mogen niet naar de kerk en hebben toch een heel sterk geloof. Een ander wees op internet en televisie: hoeveel gelovigen zijn er niet die nooit meer een kerk van binnen zien en toch via die kanalen hun geloof in stand houden.

En toch is het beter van niet, zei ook vrijwel iedereen. Want in de kerk ontmoet je mensen, vind je steun, wordt je geloof gevoed door preken en onderwijs, kun je samen zingen enz. En dat heb je als mens gewoon nodig!

Overigens is het natuurlijk nog wel de vraag wat je met 'kerk' bedoelt: gebouw? kerkdienst? Organisatie? Gemeenschap? Daarover ga ik straks het een en ander zeggen.

Voor dit moment wil ik alleen even aangeven dat we vanmorgen/middag het gaan omdraaien. Kun je geloven zonder kerk? Dat vind ik eigenlijk helemaal niet zo interessant. Ik draai het om in deze stelling: **Je kunt geen kerk zijn zonder geloof!** En dan gaat het over een geloof dat op allerlei manieren en in allerlei vormen zichtbaar en tastbaar wordt in de kerk.

En dat heeft dan weer te maken met het volgende:

2. Verlangen van jongeren.

Ik had deze week als voorbereiding op deze dienst een heel gesprek over het thema op catechisatie. Voor een goed begrip, moet ik daar wel even bij vertellen dat van de 16 catechisanten van 15 – 17 jaar er 8 zijn die niet of heel onregelmatig in kerkdiensten komen. Wel komen ze trouw op catechisatie en doen ze daar goed mee. Het gaat dus niet om onverschilligheid of lauwheid of zo! Daarover doorpratend vond ik het heel schrijnend toen er eentje zei: 'De kerk kan best zonder mij. Ik kom nu al maanden niet meer, maar ik merk niet dat de mensen mij missen'. 'Ja', zegt een ander, 'en als je dan wel een keer komt is het: 'zo, jou heb ik lang niet gezien', ipv 'fijn dat je er bent, joh!'. Zo'n negatieve benadering! Wat staat deze jongeren dus tegen (en dat geldt ook voor diverse van de andere 8!): dat mensen zo snel oordelen; dat je zo weinig kunt zien dat mensen blij zijn met hun geloof. 'Het lijkt wel alsof ze kerkgang zien als verplichting.'

Vervolgens heb ik, om er een positieve draai aan te geven, hen gevraagd naar hun verlangen wat betreft kerk-zijn: wat maakt dat je graag komt? Wat zou een kerkdienst weer meer aantrekkelijk voor je maken? Heel opmerkelijk misschien voor u, maar dat zij niet de toeters en bellen van band en gitaar en drumstel! Maar wel: dat ze erkenning krijgen; dat ze merken dat er ruimte is voor hun vragen, twijfels, voor hun misschien wel eens wat afwijkende ideeën; dat er niet alleen maar voorspelbare en geijkte antwoorden gegeven worden. Ook het verplichtende zou er af moeten. 'De kerkdienst moet een feestje zijn!'

Eentje kwam met het voorbeeld van een moslimjongere die hij een keer gesproken had, die zo trots was op zijn geloof! Dat leek hem ook wel wat: als in de kerk de mensen ook eens wat meer trots zouden zijn op hun geloof, trots op Jezus Christus!

Tot zover het gesprek op catechisatie, intensief, maar goed om zo eens te kunnen uitpraten.

Laten we nou niet meteen kijken naar: wat vind ik hier allemaal van? Klopt dit allemaal? Dat doen we vaak wel snel, he, dan vormen we een oordeel over wat anderen zeggen. Nee, laten we nu eerst maar eens gewoon met elkaar gaan zingen:

U maakt ons één!

3. De brede kerk.

We gaan het nu eens even hebben over wat we nou eigenlijk precies bedoelen met 'kerk'.

In de reacties op Facebook viel mij op dat de kerk voor veel mensen maar een beperkte betekenis heeft. In de kerk word je gesteund in je geloof, krijg je hulp als je problemen hebt. Daar wordt je geloof gevoed. De kerk zorgt ervoor dat je niet eenzaam word. Je wordt er geraakt, je zoekt er beleving. Enz. enz. Vaak op jezelf gericht dus! Je gaat naar de kerk om er beter van te worden.

Maar een kerk, ook een kerkdienst is natuurlijk veel breder!

Om dat zichtbaar te maken gaan we even een experiment doen. Ik heb een stuk of 8 vrijwilligers nodig. Wie komt er naar voren? Graag een beetje van alle leeftijden.

(Beschrijving experiment: je vraagt de 8 mensen voor in de kerk, of op het podium in een kring te gaan staan. Automatisch gaan ze dan met de gezichten naar binnen staan. Je vraagt ze bij elkaar in te haken.) Vervolgens zeg je:

Kijk, dat is nou de kerk, he! Samen in een kring, rondom het evangelie. Dat is de kern waaromheen de kring is gevormd. Zeg maar, het koesterpunt, waar je je gezamenlijk aan laaft en warmt. Zeg maar het bubbelbadje waar je verwend wordt door Jezus! Dat heb je nodig en dat maakt je sterk! Deze kring is zo een prachtig beeld voor de kerk. Maar het kan ook anders! Kijk maar.

(Je vraagt nu de mensen in de kring zich om te draaien, dus met het gezicht naar buiten te gaan staan, ook nu inhaken en je vervolgt:)

Ook dit is de kerk. Zie je wat er gebeurt?

De kern is nog steeds hetzelfde, het evangelie als het hart van de kerk, een kring rondom het hart van God zeg maar. Maar die kern is nu niet maar een koesterpunt voor jezelf, waarbij je naar binnen kijkt. Maar het is een startpunt, een vertrekpunt naar buiten, naar anderen! Je kijkt van je af. Dat is de kerk! Je hebt een koesterpunt dat een vertrekpunt wordt. En zie je en passant ook wat dat met je houding doet? Als je met je gezicht naar binnen staat sta je automatisch een beetje voorovergebogen. Maar als je inhaakt en samen van je af kijkt, ga je automatisch meer rechtop staan, de borst vooruit, zelfbewust, trots!!! Wij hebben een machtige kern! Wij hebben een machtige God! Wij zijn trots op ons geloof!

Zo ben je kerk in navolging van Jezus Christus! Altijd gericht op die ander, de melaatse, hoer, heiden, de zondaar, degene die afwijkt, het weggedwaalde schaap.

Een van onze jongeren heeft dat heel goed begrepen. Hij zei op Facebook: als je gelooft zonder kerk, is het moeilijk om te zien welke mensen hulp nodig hebben!

De kerk helpt je om van je af te kijken!

De kerk heeft daarmee ook alles te maken met gehoorzaamheid. Natuurlijk mag je behoeftes hebben en verlangens en wensen. Het is goed om daarover te praten en dat te delen met elkaar! Maar vergeet het element gehoorzaamheid niet! Jezus is de herder die zijn schapen naar buiten roépt! 'Hé, mensen, blijf niet op je eentje in je bubbelbadje dobberen, waar het zo behaaglijk lekker warm is en waar jij gekoesterd wordt door de liefde van God. Nee, kom mee naar buiten allemaal, daar spreken wij Gods liefdestaal.'

Dit is, daar ben ik van overtuigd, heel belangrijk om meer plezier in het kerk-zijn te vinden: dat je trots bent op je vertrekpunt. Rechtop staan, mensen, wij hebben een machtige God, een geweldige Jezus aan onze kant! Inderdaad, dat verlangen van die catechisant was terecht, wij hebben alle reden om een feestje te vieren over Jezus Christus! Dat straal je uit, dat breng je verder .., naar de ander ...!

Dat was dus punt 1: de kerk is breder dan we vaak denken. De kerk leert je van je af te kijken.

4. De smalle kerk.

Nu gaan we het wat smaller maken. De kerk, dat ben jij! En dan gaan we even naar Mattheus 7 kijken. Dat is een onderdeel van de zgn. Bergrede. Daarin vertelt Jezus over het leven in zijn Koninkrijk: als je gelooft, leef je nl. in dat Rijk. Jezus is je Koning, Hij leeft je voor. In hoofdstuk 7 maakt Hij dan duidelijk dat je in dat rijk altijd ook met elkaar leeft. Geloven zonder elkaar kan niet. Als je Jezus serieus neemt, neem je elkaar serieus. Daarom moet je elkaar niet oordelend of negatief tegemoet treden. Denk aan de balk in je eigen oog als je een splinter bij de ander ziet! Kijk naar jezelf!

Dat zit ook in vers 12. Daar staat de zogenaamde gulden regel: Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden. Dus niet negatief geformuleerd, zoals het vaak wordt weergegeven: 'wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet. Daar kun je nog heel gemakkelijk mee weggelopen. Dat zegt nog niks over wat je wel moet doen! Zo staat het hier! En dan zegt Jezus er direct bij: dit is het hart van de Wet en de profeten, het hart van de kerk. De kern van de kring dus!! Het hart van God zou je ook kunnen zeggen! Daarmee legt Jezus de verantwoordelijkheid dus bij jou neer! Hoe zou jij behandeld willen worden? Doe dat naar de ander toe! Jij wilt ruimte? Geef het aan de ander! Jij wilt dat anderen open zijn? Wees het zelf! Jij wilt liefde ontvangen? Geef het zelf! Jij wilt meer omzien naar elkaar? Ga niet met je armen over elkaar zitten wachten tot anderen omzien, zie zelf om. Enz.!

Ik moest hierbij ook denken aan hoe het fenomeen kerk ooit begonnen is. Het begin van de kerk zou je kunnen zien in het Oude Testament, bij de tempel of eerst de tabernakel. Daar kwam Gods volk samen, natuurlijk ook om de zegen van de priester te ontvangen, maar het hoofddaccent lag toch bij de offers. Zij kwamen om te offeren! Dat zijn we beetje wel een beetje vergeten in de kerk! Dan zeggen we al gauw dat dat niet meer hoeft, omdat Jezus Zichzelf al geofferd heeft. Maar daarmee zijn niet alle offers overbodig geworden. Kijk om onszelf te verzoenen met God is het niet meer nodig. Maar er nog een heleboel andere soorten offers denkbaar: als een levend dankoffer zal ik mezelf aan God offeren, staat er in de Catechismus.

Met andere woorden, vertaald naar het thema van vandaag: wat je wilt halen in de kerk moet je eerst zelf brengen.

Jij wilt beleving halen? Breng het! Jij wilt meer ontspanning? Breng het! Jij wilt meer liefde en positieve omgang? Breng het! Meer warmte? Breng het!

Ook daarin is Jezus Christus het grote voorbeeld voor kerk-zijn, het vertrekpunt: Hij bracht zichzelf!

5. Feestje vieren!

En daarom brengt Hij mensen bij elkaar om daarover een feestje te vieren!

De vraag is: 'Kun je geloven zonder kerk?' Ik stel een tegenvraag: Wanneer is een kerk kerk? Als de organisatie goed is? Als er een mooi gebouw is? Als er een kerkenraad is met genoeg ouderlingen en diakenen die het werk kunnen doen? Als er een kerkdienst is op zondag volgens de vaste orde van dienst? Nee, als 2 of 3 bij elkaar zijn in de naam van Jezus! Dat zegt Jezus zelf ergens. En dat kan op zaterdag zijn of op zondag of op maandag! Als je maar bij elkaar bent **rondom het evangelie**. Als je je maar laat inspireren door **een zichzelf offerende Jezus**. Als je je maar **uit je bubbelbadje** laat wegroepen naar de ander. Als je maar **trots je feestje viert** over de blijde boodschap voor alle mensen!

Wanneer wordt het weer leuk om naar de kerk te gaan? Als je bij wijze van spreken in de kring gaat staan, ingehaakt rondom het hart van God, samen sterk, de borst vooruit, want we hebben een machtige God!

Om die kern nog een keer goed zichtbaar te maken, gaan we naar een filmpje kijken, om trots te worden op Jezus Christus: (www.forihaveseen.com en dan het filmpje 'Falling Plates'.)

...

Word je daar niet ontzettend blij van?

Kun je geloven zonder kerk, zo begonnen we? Ik vind die vraag niet zo interessant eigenlijk. Ik zou niet zonder willen! Ik draai het liever om: je kunt geen kerk zijn zonder geloof! Een geloof, dat tastbaar aanwezig is. Een geloof dat je laat zien. Aan de ander!

(Ik wil jullie graag een opdracht meegeven voor zometeen. Als je straks de kerkzaal uitloopt ga dan niet meteen naar je eigen vaste clubje bekenden en vrienden, met wie je altijd al praat. Maar zoek eens een ander op, zeg maar iemand die minimaal 20 jaar ouder of jonger is dan jij. En deel dan eens met elkaar hoe jij deze week het evangelie gaat vieren!)

Tijdens de jeugddienst hebben we de volgende liturgie gebruikt:

Votum en groet (SELA)

Welkom en gebed

E&R 338 Ik kom in uw heiligdom binnen (2 x?)

E&R 395 Jezus geeft een loflied in ons hart (4 coupletjes)

Psalm 84 (Gods huis, een herberg onderweg, A.F. Troost)

Wet: Matteus 5 : 3-10

Opwekking 488: De kracht van uw liefde

Lezen en preek: Matteus 7 : 1-12

(tijdens de preek: Opwekking 194: U maakt ons één)

Gemeentelied: Thuis in uw huis (een lied dat ooit gemaakt is tijdens een van onze bijbelstudieprojecten, op de melodie van Jésus le Christ, Taize, op aanvraag beschikbaar)

Gebed

Collecte

Opwekking 705

Zegen en amen

Soon and very soon (beetje als O happy day swing)